

Reguleringsmyndigheten
for energi

KLAGENEMNDSSEKRETARIATET
(KNS)

Postboks 511 sentrum
5805 BERGEN

Vår dato: 25.06.2026

Vår ref.: 202404999-67 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Oversendelse av klage på RMEs vedtak av 19. desember 2025 til Energiklagenemnda for endelig avgjørelse

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) har mottatt en klage fra Freyr Battery Norway AS (heretter klager) på vårt vedtak av 19. desember 2025. Klagen gjelder RMEs vedtak om at Statnett SF (heretter Statnett) ikke brøt plikten til å sørge for markedsadgang da de opphevet klagers reservasjon av kapasitet i transmisjonsnettet.

Klagen er sendt til RME innenfor klagefristen og oppfyller øvrige vilkår for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. RME har forberedt klagen i tråd med forvaltningsloven § 33.

Vi vurderer at klagen ikke gir grunnlag for endring av vårt vedtak. Klagen oversendes derfor til Energiklagenemnda for endelig avgjørelse.

1 Bakgrunn for saken

Saken gjelder uenighet mellom klager og Statnett om hvorvidt Statnetts oppheving av reservasjon av kapasitet i transmisjonsnettet utgjorde et brudd på plikten til å sørge for markedsadgang til ikke-diskriminerende og objektive vilkår etter forskrift om nettregulering og energimarkedet (NEM) § 4-6 første ledd.¹

Kapasiteten ble bestilt av Svabo Industrinett AS på vegne av klager. Kapasiteten var allerede frigitt til andre aktører da saken ble bragt inn til RME for avgjørelse 11. mars 2024.

2 Vårt vedtak

I brev av 19. desember 2025 fattet vi følgende vedtak:

Statnett SF handlet i tråd med forskrift om nettregulering og energimarkedet § 4-6 første ledd da de opphevet Svabo Industrinett AS sin reservasjon av kapasitet i transmisjonsnettet.

¹ Forskrift om nettregulering og energimarkedet (NEM) av 24. oktober 2019 nr. 1413 (heretter forkortet NEM)

Vi viser til vedtaket av 19. desember 2025 for bakgrunn og begrunnelse for vår avgjørelse.

3 Klagen

Klager har anført at RMEs vedtak er beheftet med feil ved både saksbehandlingen, faktagrunnlaget, skjønnsutøvelsen og lovtolkningen. Det har ikke kommet nye anførsler i klagen.

Klager ber om at vedtaket omgjøres, slik at RME kommer til at opphevingen av reservasjonen i transmisjonsnettet var i strid med NEM § 4-6 og at klagers reservasjon gjenopprettes.

3.1 Om tilbakevirkende kraft og rettslig grunnlag

Klager anfører at det ikke finnes avtale, tilstrekkelig hjemmel i lov/forskrift eller praksis som åpner for å gi nye vilkår tilbakevirkende kraft. Dermed foreligger det ikke noe rettslig grunnlag til å innføre nye inngripende krav med tilbakevirkende kraft. Derfor er det ingen hjemmel for å gripe inn i klagers posisjon.

Klager mener inngrep i eldre reservasjoner krever et rettslig grunnlag, og at kravet til begrunnelse skjerpes når virkningene er inngripende. I fravær av eksplisitte offentligrettslige reguleringer på tidspunktet for opphevelsen, mener klager at forholdet mellom klager og Statnett beror på det kontraktsrettslige forholdet dem imellom. Det var ikke stilt noen vilkår eller betingelser i reservasjonen, og det foreligger derfor ikke avtalemessig grunnlag for nye modenheitskriterier og -krav. De nye forskriftsbestemmelsene om modenheitsvurderinger var heller ikke innført da Statnett opphevet reservasjonen.

Klager peker også på at de har investert milliarder i tillit til reservasjonen og at de har et aktuelt behov for kapasiteten. Statnetts opphevelse av reservasjonen utgjorde derfor et direkte og konkret inngrep i klagers rett til tilknytning og markedsadgang.

Klager understreker at det ikke er holdepunkter for å innfortolke en kanselleringsrett på bakgrunn av læren om bristende forutsetninger.

Det er heller ikke samfunnsmessig rasjonelt å stille krav om at bygget bare kan benyttes for konkrete formål. Nettselskap må tillate nødvendige bruksendringer og gi rimelig tid til å tilpasse driften, når forutsetningene endrer seg. Tiden klager fikk til rådighet for å dokumentere modenhet var uansett for kort sett i lys av at klager er et børsnotert selskap hvor alternative planer behandles med nødvendig grundighet og industriell forankring.

3.2 Vedtaket er ikke tilstrekkelig begrunnet

Avgjørelsen om å gi nye regler tilbakevirkende kraft representerer et betydelig inngrep i klagers rettsstilling. Det krever tungtveiende grunner, forsvarlig saksbehandling og en begrunnelse som er proporsjonal med konsekvensene.

Selv om det knyttet seg usikkerhet til batteriprojektet, var det aldri aktuelt å la industribygget stå tomt. Det er både uforholdsmessig og unødvendig å nekte klager å tilpasse bruken av bygget når markedsforholdene endrer seg.

RME har behandlet sakens faktiske side og virkning relativt overfladisk, uten grundig drøftelse av investeringene som er foretatt, konsekvensene av kanselleringen, konkret rimelighet eller det faktiske behovet for å oppheve reservasjonen. Vedtaket har heller ingen vurdering av forholdsmessigheten mellom tapet klager påføres og de eventuelle fordelene som oppnås.

Det sentrale som RME skulle ha vurdert – nemlig om klager ville ta kapasiteten i bruk innen rimelig tid og om det var proporsjonalt å oppheve reservasjonen til fordel for andre, mangler i vedtaket. RME burde også vurdert om formålet kunne vært oppnådd med mindre inngripende virkemidler.

RME har ikke vurdert om Statnett hadde adgang til ensidig å innføre nye vilkår i avtalen for deretter å oppheve klagers reservasjon med utgangspunkt i disse nye vilkårene. Formålsbestemmelsen i energiloven og hensynet til at ledig nettkapasitet ikke båndlegges kan vektlegges i vurderingen, men RME må likevel ta utgangspunkt i rettsgrunnlaget for de reservasjonene som er etablert, beskyttelsesbehovet for dem som har innrettet seg i god tro, og alminnelige kontraktsrettslige prinsipper.

Videre har ikke RME gitt en rettslig forankret begrunnelse for hvorfor RME mener at det er forskjell mellom hvilken rett tilknyttede kunder og kunder som er i tilknytningsprosess har til endring av bruksformål.

RME har heller ikke vurdert om Statnett har hatt en forsvarlig saksbehandling. Når nye vilkår gis tilbakevirkende kraft må det som minimum kreves at i) det foreligger tungtveiende grunner som rettfærdiggjør inngrepet, ii) inngrepet er proporsjonalt med de tap og kostnader det medfører for den som rammes, iii) den som rammes gis tilstrekkelig tid og mulighet til å innrette seg, og iv) saksbehandlingen er forsvarlig og grundig i lys av konsekvensene. Klager mener at Statnett ikke har oppfylt disse forventningene i sin saksbehandling og at RME ikke har vurdert det.

3.3 Statnett og RME har ikke sørget for likebehandling

Når det gjelder krav til saksbehandling, hevder klager at RME skulle vurdert hvorvidt Statnett har praktisert regelverket tilsvarende overfor andre kunder for å sørge for reell likebehandling. Klager viser til at NEM § 4-6 stiller krav til å gi markedsadgang på ikke-diskriminerende vilkår, og at RME derfor skulle kontrollert at Statnett praktiserte regelverket likt for alle. Når dette ikke er gjort, kan ikke RME konkludere med at Statnett har overholdt kravene til markedsadgang. Klager mener at andre prosjekter har fått beholde sin reservasjon, til tross for at de var mindre modne enn klagers prosjekt. Klager mener vedtaket bygger på en urimelig forskjellsbehandling og at RME gjør feil ved ikke å vurdere dette, spesielt når objektivitet og likebehandling er sentrale krav til nettselskapene.

RME gjør ingen konkret vurdering av om prosjektene som stod bak klager i køen har et nettbehov som er bedre begrunnet enn klagers. Det medfører at vedtaket mangler en konkret vurdering av om kanselleringen er egnet til å fremme de formål som skal ivaretas.

Spørsmålet om Statnetts behandling av klager er konsistent med behandlingen av andre aktører er direkte relevant for vurderingen av om kanselleringen var rettmessig. Hvis Statnett har anvendt mildere kriterier overfor andre aktører vil kanselleringen av klagers reservasjon være et brudd på NEM § 4-6, uavhengig av om klager isolert sett oppfylte modenhetskravene. RME kan derfor ikke avvise vurderingen av dette under henvisning til at det egner seg for en tilsynssak.

Klager har anmodet Statnett om å fremlegge dokumentasjon om modenhetsvurderinger av prosjekter i kapasitetskøen. RME er også anmodet om å hente inn dette. Denne dokumentasjonen burde vært innhentet før RME fattet vedtak i saken.

4 Statnetts uttalelser

Statnett ble gitt anledning til å uttale seg om klagen før oversendelsen til Energiklagenemnda, jf. fvl. § 33. Uttalelsen ble mottatt av RME den 27. februar 2026.

Statnett mener RMEs vedtak belyser både den faktiske og rettslige siden av saken på en grundig og korrekt måte, og at vedtaket er i tråd med gjeldende regelverk, gyldig og derfor bør opprettholdes. Statnett har lagt ved en tidslinje over hendelsesforløp relatert til klager.

Kjernen i saken er hvordan hensynet til slutt kunder med reservert kapasitet skal avveies mot hensynet til andre kunder i kø. Hvis kunder med reservert kapasitet får beholde reservasjonen til tross for forsinkelser og endring av formål, vil dette gå på bekostning av andre kunder i kø og være i strid med forskriftskrav om markedsadgang.

Statnetts kommentarer gjengis tematisk i det videre.

4.1 Til klagers anførsler om at kanselleringen er uproporsjonal, diskriminerende, og i strid med energilovens formål

NEM § 4-6 inneholder etter sin ordlyd ingen bestemmelse om proporsjonalitet. Statnett hensyntar likevel investeringer kunder har gjort i sine prosjekter i vurderingen av om prosjektet har rimelig fremdrift. Statnett ville lagt stor vekt på investeringene klager hadde gjort dersom prosjektet var forsinket. Prosjektet i saken var ikke forsinket, men stanset i påvente av nye rammebetingelser. Det var situasjonen Statnett måtte forholde seg til på kanselleringstidspunktet.

Klager var tydelig på at prosjektet ikke ville bli materialisert uten ti milliarder kroner i offentlig støtte og hadde i mars 2023 søkt om det, men fikk avslag. En offentlig støtte av det omfanget virket på kanselleringstidspunktet usannsynlig. Statnett hadde derfor ikke noe annet valg enn å kansellere reservasjonen til klager. En opprettholdelse av reservasjonen til tross for at prosjektet ikke skulle bli noe av ville ha medført en markedsbarriere for andre slutt kunder i kø og var derfor nødvendig i medhold av NEM § 4-6.

Det er ikke riktig at Statnett har tillatt at andre aktører får omdisponere reservert kapasitet til andre formål. Klager viser til Aker Nscale sitt datasenterprosjekt i Narvik. Dette synes å bero på en misforståelse av de faktiske omstendighetene. Aker hadde to reservasjoner; én til datasenter og én til hydrogenproduksjon. Aker trakk reservasjonen til hydrogenproduksjon og har opprettholdt fremdrift og reservasjon for datasenterprosjektet.

Samtlige nettselskap praktiserer reservasjoner slik at de er knyttet til konkrete prosjekter. Dersom en sluttkunde gjør vesentlige endringer i et prosjekt, vil det bli regnet som et nytt prosjekt som må sende inn ny søknad om nettkapasitet med ny modenhetsdato. Plikten til ikke-diskriminerende og nøytral opptreden tilsier at dette også må gjelde for klager. Klager synes å mene at det burde vært gjort et unntak fra dette i klagers tilfelle fordi virkningene blir uforholdsmessig tyngende for klager. Statnett kan ikke gjøre unntak fra en forskriftsfestet plikt til nøytral og ikke-diskriminerende opptreden basert på hvor stort eller lite beløp en sluttkunde har investert i et konkret prosjekt.

Alle reservasjoner er altså knyttet til konkrete prosjekter. Dette var også praksis da reservasjonen ble gitt til klager sitt batteriprojekt. I tillegg hadde ikke klager på kanselleringstidspunktet et modent datasenterprosjekt. Kapasiteten til batteriprojektet ble kansellert 9. februar 2024 og datasenterprosjektet var først modent 31. desember 2024. Spørsmålet om kanselleringen var gyldig må vurderes ut fra de faktiske omstendighetene på kanselleringstidspunktet. På dette tidspunktet var det ingen informasjon i saken knyttet til et datasenter. Statnett har hele tiden hatt prosjektet registrert som batteriproduksjon i sine systemer. Statnett ville trolig ha godkjent en endring fra batterigrafitt til battericeller dersom saken hadde blitt vurdert nærmere. Statnett aksepterer endringer som ikke anses å være vesentlige.

Klager hevder kanselleringen av reservasjonen var diskriminerende fordi «*mindre modne prosjekter uten aktuelt kraftbehov prioriteres foran*». Også dette synes basert på en misforståelse. Prosjektets plass i køen er knyttet til om kravene til modenhet er oppfylt og når de ble oppfylt, ikke graden av modenhet. Andre prosjekter som står foran klager i køen står der fordi de dokumenterte modenhet før klager (har en tidligere modenhetsdato), ikke fordi Statnett har vurdert at de er mer modne enn andre prosjekter som også er vurdert som modne. Kanselleringen av klagers reserverte kapasitet er ikke et brudd på likebehandlingsprinsippet. Tvert imot; den er et resultat av at Statnett har en konsekvent praktisering av regelverk og retningslinjer.

Klager antyder at andre sluttkunder i kapasitetskøen ikke har blitt vurdert like strengt som klager. Til dette bemerker Statnett at kravene til fremdrift er forskjellige for sluttkunder i kapasitetskø og for sluttkunder mer reserverte kapasitet. Kravene til fremdrift er ikke like strenge for sluttkunder i kapasitetskø fordi det ville vært både urimelig og unødvendig da disse – i motsetning til kunder med reserverte kapasitet – ikke vet når de vil få nettilknytning.

Statnett er uenig i at kanselleringen er i strid med energilovens formål, slik klager har anført. Energilovens formål er ikke et selvstendig rettsgrunnlag, men en relevant tolkningsfaktor dersom rettsgrunnlaget er uklart. Hensynet til en samfunnsmessig rasjonell forvaltning av nettkapasitet er ivaretatt gjennom krav om nøytral og ikke-diskriminerende opptreden. Verken Statnett eller andre nettselskap kan prioritere kunder ut fra en konkret samfunnsøkonomisk vurdering av det enkelte prosjekt etter gjeldende regelverk.

Klager har forutsatt at Statnett ved beslutningen om å oppheve reservasjonen har basert oss på at «et nytt bygg til NOK 3 milliarder skulle stå tomt over lang tid». Det er ikke riktig. Kanselleringen ble ikke gjort fordi vi forventet at bygget skulle stå tomt over lang tid, men fordi batteriprojektet ikke ble noe av. Klager har fått ny plass i køen for sitt nye datasenterprosjekt. Klager vil få nettkapasitet i henhold til nettselskapenes tilknytningsplikt, men må vente på tur som alle andre prosjekt i køen.

4.2 Til klagers anførsler om tilbakevirkende kraft og rettslig grunnlag for kansellering

Klager har anført at det på reservasjonstidspunktet ikke ble stilt vilkår knyttet til fremdrift, modenheitskriterier eller bruksformål og at Statnett ved å stille krav om dette har innført nye krav med tilbakevirkende kraft. Videre har klager også anført at Statnett manglet rettslig grunnlag for å kansellere reservasjonen.

Statnett understreker at det ikke foreligger noen avtale mellom klager og Statnett om reservasjon, men en ensidig disposisjon fra Statnett til underliggende nettselskap som igjen videreformidler reservasjonen til relevante sluttkunder. Reservasjonen gis gratis, forutsatt at sluttkunden har et reelt og modent behov for nettkapasitet. Anleggsbidrag er ikke betaling for nettkapasitet, men for de konkrete tiltakene som er nødvendig for å knytte sluttkunden til nettet. Siden reservasjonen gis gratis, kan man ikke anse dette som en avtalemessig rettighet man har kjøpt og betalt. Reservasjon er en disponering av nettkapasitet som er betalt av alle nettkundene opp gjennom årene.

Reservasjonen av nettkapasitet er knyttet til et konkret behov, i klagers tilfelle en batterifabrikk. Det er derfor en forutsetning for reservasjonen at sluttkunden som har fått reservert kapasitet må ha rimelig fremdrift i prosjektet sitt for å kunne opprettholde reservasjonen. Det fremgikk tydelig på Statnetts nettsider på reservasjonstidspunktet at det ble stilt krav til modenhet, fremdrift og bruksformål, og at en reservasjon kan kanselleres ved manglende fremdrift. Da klager har vært gjennom prosessen med å be om nettkapasitet, må Statnett forvente at dette ble lest og forstått.

Statnett hadde allerede på reservasjonstidspunktet forbeholdt seg retten til å kansellere reservasjoner. Spørsmålet om hvorvidt Statnett hadde adgang til å innføre nye krav er derfor ikke relevant i denne saken.

Reservasjoner må uansett forstås i lys av energiregelverket, spesielt NEM § 4-6. En betingelsesløs reservasjon vil kunne være en markedsbarriere for andre nettkunder og vil derfor ikke være tillatt etter NEM § 4-6. Et krav om reelt behov og fremdrift i prosjektet må derfor innfortolkes i enhver reservasjon av nettkapasitet. Med hensyn til dette vil NEM § 4-6 tilsi at reservasjonen er gitt med forbehold om at det foreligger et reelt behov knyttet til et konkret prosjekt, og at det er rimelig fremdrift i prosjektet. NEM § 4-6 er derfor et selvstendig grunnlag for å kansellere reservasjoner av nettkapasitet for prosjekter med manglende fremdrift.

I 2022 ble Statnett sine modenheitskriterier oppdatert og presisert for nye prosjekter, og senere fasett inn for eksisterende prosjekter. Nye kriterier kan fasett inn for eksisterende reservasjoner, forutsatt at sluttkundene får rimelig tid til å oppfylle og dokumentere kravene. Det er ikke det samme som at kravene er innført med tilbakevirkende kraft.

En innfasing av modenheitsvurdering for eksisterende reservasjoner er nå regulert i NEM § 3-5. Det er ikke en bestemmelse med tilbakevirkende kraft i juridisk forstand, men den får betydning for forvaltningen av reservasjoner fremover i tid.

4.3 Til klagers anførsler om at de hadde modenhet og fremdrift

Klager har subsidiært, gitt at det var adgang til å stille krav til modenhet og fremdrift til en eksisterende reservasjon, anført at klager uansett oppfylte disse kravene. Klager hevder at prosjektet ikke var skrinlagt på kanselleringsstidspunktet. Statnett er ikke enig i at klager oppfylte kravene til modenhet og fremdrift. Klager hadde selv informert Statnett om at prosjektet hadde blitt satt på pause på ubestemt tid og hadde i tillegg stilt urealistiske krav til statsstøtte som vilkår for å starte opp igjen prosjektet. Statnett mener det var åpenbart at prosjektet ikke ville bli realisert og kan ikke se at det er grunnlag for å hevde at prosjektet fortsatt var modent på dette tidspunktet.

4.4 Til klagers anførsler om saksbehandlingsfeil

Klager anfører at nettselskapene ikke har fulgt alminnelige krav til forsvarlig saksbehandling. Statnett er ikke enig i dette. I juni 2023 startet Statnett en prosess med å vurdere modenheten og fremdriften til prosjektene i området, herunder klagers batteriprojekt. Det ble gitt en frist for rapportering til 1. september 2023, altså i overkant av to måneder. Etter fristens utløp brukte Statnett tid på å få inn tilstrekkelig informasjon om klagers prosjekt og fremdriftsplan. Videre satt Linea en generell frist for innmelding av modenhetsdokumentasjon for alle saker på Helgeland til desember 2023.

I november 2023 gikk klager ut offentlig og informerte om at de satt prosjektet på pause. Som en konsekvens av dette informerte Svabo Industrinett klager om at kravene til modenhet ikke lenger var oppfylt. Modenhetsvurderingen ble gjort basert på ny informasjon i saken, noe Statnett gjør i alle saker der det kommer fram informasjon som tyder på vesentlige forsinkelser eller endringer i et prosjekt.

Klager sendte ytterligere informasjon om status for prosjektet 3. januar 2024. Disse uttalelsene ble grundig vurdert av Statnett, herunder også en vurdering av investeringene klager hadde gjort. Brev om kansellering av reservasjon ble sendt 9. februar 2024.

Statnett kan ikke se at det er grunnlag for å hevde at saksbehandlingen ikke var forsvarlig. Klager ble varslet og gitt anledning til å gi innspill før endelig brev om kansellering ble sendt. Statnett ville kontaktet klager for ytterligere dialog hvis det hadde vært tvil om batteriprojektet likevel kunne ha blitt realisert, men en slik tvil forelå ikke på kanselleringsstidspunktet.

5 RMEs vurdering av klagesaken

Det følger av forvaltningsloven § 33 annet ledd at RME kan oppheve eller endre et vedtak dersom vi finner klagen begrunnet. Hvis vi ikke finner grunnlag for å oppheve eller endre vedtaket, skal klagen oversendes til Energiklagenemnda for endelig avgjørelse.

RME kan ikke se at klager har kommet med noen nye saksopplysninger, men enkelte anførsler er nye og ikke direkte berørt i vårt vedtak. Dette gjelder spesielt anførsler om at RMEs vedtak utgjør et brudd på alminnelige forvaltningsrettslige krav til forsvarlig saksbehandling og at vi ikke har gjort en realitetsvurdering av om Statnetts kansellering var ikke-diskriminerende. I det videre følger våre kommentarer til klagers anførsler.

5.1 RMEs kommentarer til klagers anførsel om manglende rettslig grunnlag

RME er uenig i at det ikke er rettslig grunnlag for å oppheve reserverasjoner dersom nettselskapene ikke eksplisitt har sørget for å gi seg selv en slik adgang i avtale. RME mener at plikten til å sørge for markedsadgang også innebærer en plikt til å forhindre markedsbarrierer, og at NEM § 4-6 derfor pålegger nettselskapene å påse at prosjekter ikke utgjør en markedsbarriere for andre aktører.

Vi deler Statnetts oppfatning om at en reserverasjon av nettkapasitet i transmisjonsnettet gjort til underliggende nettselskap som har bestilt kapasitet på vegne av sine kunder, er et dispositivt utsagn i form av en ensidig disposisjon.

I alle tilfeller er den offentligrettslige reguleringen i NEM § 4-6 preseptorisk som betyr at nettselskap og kunde ikke kan avtale seg bort i fra disse kravene. Vi viser til omtalen av dette i kapittel 5.3.4 i vårt vedtak. Hvis en reserverasjon av nettkapasitet skulle anses som en avtale, mener RME at det vil være i strid med NEM § 4-6 å etablere reserverasjoner av nettkapasitet uten krav eller vilkår. Det hadde heller ikke vært i tråd med energilovens formål om klagers reserverasjon var tidsbestemt og uten betingelser.

Statnett forvalter kapasiteten i transmisjonsnettet og klager er ikke en kunde av Statnett. Klager var kunde av Svabo som er kunde av Linea AS som igjen er en kunde av Statnett. Slik RME ser det, har Statnett synliggjort hva som kreves for å få og å opprettholde en reserverasjon gjennom sin prosess for bestilling av kapasitet og informasjon på sine nettsider. Dette er uansett noe RME forventer at nettselskapene er kjent med.

RME understreker at kravene klager måtte oppfylle var en håndhevelse av krav som allerede gjaldt. Vi mener uansett at nettselskapene må ha adgang til å endre eller oppstille nye vilkår for reserverasjoner for å sikre markedsadgang.

5.2 RMEs kommentarer til klagers anførsel om manglende begrunnelse

Klager mener RMEs vedtak ikke er tilstrekkelig begrunnet fordi vi ikke har vurdert om klager ville ta kapasiteten i bruk innen rimelig tid og om det var proporsjonalt å oppheve reserverasjonen til fordel for andre. Klager mener også at RME burde vurdert om formålet kunne vært oppnådd med mindre inngripende virkemidler.

RME kan ikke se at det er grunnlag for klagers anførsel om mangelfull begrunnelse. RME har ved behandlingen av saken overholdt forvaltningslovens krav til begrunnelse og for øvrig behandlet saken i tråd med alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper. Saken er godt opplyst og sakens faktiske og rettslige side er grundig redegjort for i vårt vedtak.

RME har tatt utgangspunkt i informasjonen klager selv hadde formidlet til Svabo, Statnett og markedet på tidspunktet for Statnetts kansellering av reservert kapasitet. På dette tidspunktet forelå det ingen reelle planer om å ta kapasiteten i bruk. RME har hensyntatt at klager fremmet behov for kapasitet til et annet bruksformål etter at Statnett fattet sin beslutning, men dette er nye opplysninger som vi mener at ikke kan få betydning for vurderingen av hvorvidt det på beslutningstidspunktet var riktig av å oppheve reservasjonen.

Videre synes klagers resonnement å bygge på en forutsetning om at Statnetts beslutning må være nødvendig, egnet og forholdsmessig. RME understreker at vår vurdering er at Statnett ikke utøver offentlig myndighet når de forvalter tilgjengelig kapasitet i transmisjonsnettet etter det offentligrettslige regelverket de er underlagt. Det betyr at Statnett ikke er bundet av krav til utøvelse av forvaltningsmyndighet etter forvaltningsloven og ulovfestede krav etter myndighetsmisbrukslæren.

Vi kan ikke se at det er grunnlag for å si at RMEs tolkning av NEM § 4-6 om at bestemmelsen oppstiller en plikt til å forhindre markedsbarrierer er i strid med disse reglene. RME mener i alle tilfeller at oppheving av reservasjonen i det konkrete tilfelle var nødvendig og egnet for å sørge for markedsadgang for andre modne aktører i kø, og at det var forholdsmessig.

Klager mener RME skulle gitt en rettslig forankret begrunnelse for hvorfor vi mener at det er forskjell mellom tilknyttede kunder og kunder som er i tilknytningsprosess sin rett til å endre formål / legge om virksomheten. RME mener det er en åpenbar forskjell mellom tilknyttede kunder med avtalte kapasitetsrettigheter (effektutvekslingsrett) og aktører som er i tilknytningsprosessen. Energilovens formål om en samfunnsmessig rasjonell utbygging og utnyttelse av nettet slår ulikt inn for tilknyttede kunder og aktører i kø. Tilknyttede kunder har en avtalt rettighet, mens aktører i tilknytningsprosessen har en betinget rett på kapasitet. Det betyr imidlertid ikke at tilknyttede kunder som endrer formål har rett på mer kapasitet enn de reelt har behov for, jf. NEM § 3-8 om rett til å nedjustere maksimalt tillatt effektuttak. For aktører i kø, er det hensynet til mest mulig rasjonell utnyttelse av ledig kapasitet som er førende. Alle aktører ber om kapasitet til et konkret prosjekt og kapasiteten man står i kø for er knyttet til dette prosjektet. Hvis en aktør kan beholde sin plass i køen selv om prosjektet endres vesentlig, vil det være en barriere for andre aktører i kø med modne prosjekter. RME mener at å knytte prosjektet til forespørselen er strengt, men rettferdig – og at det ivaretar energilovens formål og sikrer likebehandling av aktører i tilknytningskøen. For øvrig viser vi til kapittel 5.3, 5.4.4 og 5.5.2 i vårt vedtak.

Klager mener at Statnett ikke har oppfylt forventningene til saksbehandling og at RME skulle ha vurdert om Statnett har hatt en forsvarlig saksbehandling. RME har i vårt vedtak vurdert Statnetts saksbehandling ved å ettergå at Statnett har vurdert og begrunnet at vilkårene for å oppheve reservasjonen var oppfylt og om behandlingen ellers var forsvarlig, herunder klagers rett til kontradiksjon. RME mener imidlertid at kravene til saksbehandling ikke er like strenge for Statnett ettersom de ikke utøver offentlig myndighet. RME kan uansett ikke se at det er holdepunkter for at Statnett ikke har hatt en forsvarlig saksbehandling av denne saken.

5.3 RMEs kommentarer til klagers anførelse om at vi skulle ha realitetsbehandlet om klager er forskjellsbehandlet

Klager hevder at RME skulle vurdert hvorvidt Statnett har praktisert regelverket tilsvarende overfor andre kunder for å sørge for reell likebehandling. Klager viser til at NEM § 4-6 stiller krav til å gi markedsadgang på ikke-diskriminerende vilkår, og at RME derfor skulle kontrollert at Statnett praktiserte regelverket likt for alle. Klager mener at RME ikke kan avvise vurderingen av dette under henvisning til at det egner seg for en tilsynssak.

RME er ikke enig i dette. RME skal avgjøre uenighetssaker mellom kunder og nettselskap, og vi skal føre kontroll med at nettselskap overholder de offentligrettslige reguleringene de er underlagt. Vi har ulike virkemidler for å oppnå dette. Ettersom RMEs vurdering er at det var riktig å oppheve klagers reservasjon, kan vi ikke se at saken ville stilt seg annerledes om det potensielt var andre aktører som også skulle ha mistet sin reservasjon. Utfallet for klager ville ha blitt det samme.

Kapasiteten på Helgeland er begrenset, og det er mange aktører i kø. Dersom RME for å løse en konkret uenighetssak skulle ha plikt til å ettergå håndteringen av alle forespørsler under samme begrensede snitt for å sikre likebehandling, ville det i praksis innebære at en kunde gjennom RMEs utenomrettslige tvisteløsningsfunksjon kan utløse en tilsynsplikt for RME. Slik kan ikke regelverket forstås. RME skal løse den konkrete uenighetssaken, og ellers føre tilsyn og kontroll etter objektive utvalgsriterier.

RME understreker at omfanget av undersøkelsene klager mener RME skulle ha gjort for å behandle uenighetssaken er betydelig, ville krevet store ressurser og hatt reell innvirkning på vår mulighet til selv å prioritere hvem vi skal føre tilsyn med og på hva.

RME bemerker også at enkeltvedtak ikke er et egnet virkemiddel for å vurdere om klager er usaklig forskjellsbehandlet når det ikke finnes klare holdepunkter for det. Når nettkapasiteten er fysisk begrenset og det er flere i kø enn det er kapasitet til, vil alle aktører ha en interesse i å klage på behandlingen av andre aktører i køen. I tillegg er det nærliggende å anta at de ville hatt partsstatus eller rettslig klageinteresse i hverandres vedtak.

Dette underbygger at de undersøkelsene klager tar til orde for at RME må gjøre for å sørge for reell likebehandling ikke kan utløses gjennom RMEs tvisteløsningsfunksjon i medhold av NEM § 4-13.

6 Konklusjon

RME kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak. Vi sender derfor klagen til Energiklagenemnda for endelig avgjørelse etter forvaltningsloven § 33 og forskrift om nettregulering av energimarkedet § 2-2 tredje ledd.

7 Om oversendelse av saksdokumentene

Energiklagenemnda får saksdokumentene oversendt som en separat zip-fil. I tillegg til saksdokumentene, inkluderer zip-filen en oversiktstabell, «manifest.xlsx», som inneholder overordnet informasjon om de ulike saksdokumentene. Vi gjør oppmerksom på at det kan være flere filer knyttet til hvert dokumentnummer.

Med hilsen

Jon Erik Ur Gjerde

Rådgiver

Godkjent av Tore Langset
Direktør

Godkjent i henhold til RME sine interne rutiner.

Mottakerliste:

KLAGENEMNDSSEKRETARIATET (KNS)

Kopimottakerliste:

STATNETT SF
FREYR BATTERY NORWAY AS